

NOVI SAD
EVROPSKA
PRESTONICA
KULTURE

ДУНАВСКО
МОРЕ

LIMENKA TEATAR FEST

BILTEN FESTIVALA | № 01 | AVGUST 2022.

Ball

“ Ovu planetu nismo
nasledili od svojih roditelja
- pozajmili smo je
od naše dece! ”

LIMENKA TEATAR FEST

NOVI SAD 2022

CAN THEATER FEST

Limenka teatar fest - festival BUDUĆNOSTI

Jedinstven pozorišno-ekološki projekat koji je ekološku svest lokalne zajednice podigao globalno, održao se u Novom Sadu jula 2022. godine, u organizaciji Udruženja građana EKO ART i Dečjeg pozorišta "Čarapa" iz Beograda i uz podršku kompanije Ball packaging Europe Belgrade i Fondacije "Novi Sad – evropska prestonica kulture".

Novi Sad je ove, 2022. godine, evropska prestonica kulture i tim je povodom tokom cele godine organizovan niz raznovrsnih kulturnih programa: od koncerata i pozorišnih predstava, izložbi, performansa, filmskih projekcija, premijernih događaja, do umetničkih radionica, festivala, sa nizom lokalnih i regionalnih - pozorišnih, filmskih i muzičkih zvezda.

Plemenita ideja

Među svim tim programima jedan je pak bio najupečatljiviji, jer je svojim konceptom objedinio sve ono što je u svakom trenutku najvažnije za čovečanstvo – decu, mlade i ekologiju, čime se direktno upisao u festivale budućnosti.

Limenka teatar fest održan je od 24. do 28. jula 2022. godine u Kulturnoj stanici Eđšeg. U pet festivalskih dana posetilo ga je više hiljada dece, mladih i njihovih roditelja, čiji će se osmesi, uzvici radosti i oduševljenja, te salve aplauza dugo pamtili i u postfestivalskim danima.

Da li ste znali?

Glavni proizvođač aluminijuma u svetu godinama je bila Australija, ali ju je zbog problema sa kvalitetom rude koja je bila prebogata silikatima, pretekla Kina. Ova zemlja na dalekom Istoku danas proizvodi 1/5 količine aluminijuma na svetskom nivou.

Pozorište o važnim temama

Festival je nastao s idejom da spoji pozorište za decu i ekologiju, i to tako što će buditi svest najmlađih o važnosti očuvanja životne sredine. S jedne strane, publika je imala priliku da vidi devet predstava na različite, a za odrastanje vrlo važne teme: samoće, empatije, drugarstva, razvoda roditelja, zaljubljanja, ljubavi, solidarnosti, usamljenosti...

"Guska na mesecu", "Kad su drvo i cvet spasili svet", "Lepotica i zver", "Bračne muke iz vizure ruke", "Mali veliki princ", "Jovanče i Marika", "Zaljubljene cipelice", "Cvrčak i mrav" i "Sumnjivo lice" dovele su umetnike iz Srbije, ali i iz celog regiona, Hrvatske, Makedonije i susedne Bosne i Hercegovine.

Buđenje ekološke s(a)vesti

Na drugoj strani, Limenka teatar fest istovremeno je na sasvim konkretan način, budeći u deci zdrav preduzetnički duh, deci pokazao deci kako ono što recikliraju može da dobije ekološku vrednost, zahvaljujući kojoj, npr, mogu u pozorište. I u tome je zapravo originalnost ekološkog momenta ovog festivala za koji se ulaznice nisu mogle kupiti za uobičajeni novac, već je ulaznica bila ekološka s(a) vest - "ekološki novac" sačinjen od aluminijuma.

Taj aluminijumski novčić, prvu "ekološku valutu" registrovanu u svetu, dobijao je svaki gledalac koji bi doneo prazne limenke. Njima je "plaćao" ulaz na sve festivalne predstave. Bilo je potrebno doneti pet praznih limenki da bi se dobio jedan novčić. Nakon što bi limenke predali na ulazu, deca su dobijala ulaznicu za festival, a limenka bi odmah krenula na svoj novi životni put – reciklaže.

Da li ste znali?

Aluminijum je hemijski element sa simbolom Al i atomskim brojem 13. Taj srebrenkasto-beli laki metal treći je najzastupljeniji element i najčešći metal u Zemljinoj kori. Aluminijum ima mnoge prednosti u korišćenju: malu specifičnu težinu i otpornost na koroziju.

Recikliranje limenki

Tokom Limenka teatar festa za ove ekološke novčiće deca su mogla da kupe još neke zanimljive stvari koje su podizale ekološku svest: olovku sa semenom koje su mogli da poseju nakon što se olovka potroši, blokčice i poučne knjige od recikliranog papira, torbe od recikliranog materijala...

Koliko su se deca i njihovi roditelji zdušno okupili oko ove ideje pokazuje i podatak da je tokom pet dana festivala prikupljeno preko 15.000 limenki. Limenke su sakupljanje pojedinačno, ali i kolektivno. Sakupljali su ih i neki vrtići koji su potom organizovano dovodili decu na predstave. Među publikom bilo je baka i deka, rođaka...

Uključenje lokalne zajednice

U ceo projekat uključili su se i neki kafići i desetine stambenih zajednica u Novom Sadu, jer su organizatori nedeljama pre festivala, u saradnji sa tim zajednicama, u ulazima zgrada, postavili kutije za sakupljanje limenki, te su tako stanari zgrada zajedničkim snagama doprinosili da deca lakše dođu do limenki koje su ih vodile na Limenka teatar fest. Ukratko, cela lokalna zajednica okupila se oko ove plemenite ideje.

Recikliranje uživo

Među raznim zanimljivim punktovima festivala, za decu je posebno atraktivan onaj na kojem je bio Limeni čovek koji je sa decom, u dvorištu Kulturne stanice Edšeg, reciklirao limenke. Limeni čovek bio je mladi glumac Nikola Popović koji je, kao i mnogi posetioci festivala, na njemu prvi put čuo za ekološki potencijal jedne prazne limenke koja se može reciklirati unedogled.

KAKO SE RODIO LIMENKA TEATAR FEST

Limenka teatar fest nastao je kao korak dalje u razvoju programa projekta "Limenkica - ulaznica" koji postoji od 2009. godine. Dečje pozorište "Čarapa", Udruženje Eko art i Škola plus idejni su tvorci ovog projekta koji već 13 godina okuplja decu, roditelje mlade, bake deke i širu populaciju na svojim programima čija je ideja da edukuju decu o zaštiti životne sredine i reciklaži, a sve kroz pozorišnu umetnost za decu. Za 13 godina postojanja, kroz ovaj projekt je prošlo skoro 80.000 dece i roditelja, a prikupljeno je preko pola miliona limenki za piće.

Izuzetna podrška "Ball packaging Europe Belgrade"

Prvi Limenka teatar fest nastao je po ideji Valentine i Novice Pavličić. Proizašao je zapravo iz njihovog projekta "Limenkica - ulaznica" koji decu i mlade već 13 godina, kroz pozorišnu umetnost, uči o reciklaži i važnosti zaštite životne sredine. Festival Limenka teatar fest organizovali su Dečje pozorište "Čarapa", Udruženje građana "Eko art" i "Škola plus" u saradnji sa Inicijativom „Svaka limenka se računa“, a na lokalnu su pomogle kompanije "Maior Domus" i Salaš 137. Glavni sponzor Limenka teatar festa bio je "Ball packaging Europe Belgrade".

Projekat važan za celu zemlju

Organizatori ovog izuzetnog kulturnog događaja smatraju da je o važnosti očuvanja čovekove okoline decu važno učiti kroz umetnost, kroz pozorište jer je ono jedan od odličnih načina da se deca nauče vrednostima za koje se vredi boriti: zašto je važno biti dobar čovek, istrajan i dosledan, štiti slabije, čuvati svoje okruženje - prirodu koja je izvor života u svakom smislu, što danas često zaboravljamo. U to smo se još jednom vrlo glasno uverili u ovo pandemijsko vreme koje nas je podsetilo da je važno da poštujemo životne prostore svih živih bića, da ne otimamo - ni od čoveka, ni životinja, vode, ili drveća, bilo da se oni nalaze u blizini Novog Sada, ili bilo kog drugog grada na planeti Zemlji, svejedno da li na omiljenom izletištu Fruška gora ili u dalekoj Amazoniji". Koliko je ovaj projekat bio važan za celu zemlju pokazuje i činjenica da ga je podržala Fondacija "Novi Sad - evropska prestonica kulture" u čijem se programu "Dunavsko more" i održao.

Kreativnost duha, odgovornost za čoveka

Za svoju decu uvek želimo najbolje, od onog elementarnog za život - hrane i pića do najboljih škola i obrazovanja koje uključuje i vannastavne aktivnosti. Ti programi decu uče na koji način da se izbere za dostojanstven život - po meri čoveka. Limenka teatar fest bilo je jedno od mesta tog osvešćenja, obrazovanja i edukacije o tome zašto je važno da prigrlimo prirodu, čuvamo je i učimo od nje, i tako gradimo bolju budućnost za čovečanstvo.

Drvo je čoveku rod najrođeniji

Limenka teatar fest učio nas je da pazimo svako drvo i svaki cvet, jer bez drveća i cveća ne može da se diše. Kad se priroda razboli - nestane i drveće, i deca ne mogu da se igraju i rastu... Zato je drvo rod najrođeniji čoveku, blizak koliko i sestra i brat, otac i majka, stric, tetka ili ujak, baka i deka svejedno ko.

Pozorište i ekologija

Limenka teatar fest, jedinstven je spoj pozorišta i ekologije koji podseća na sve ono u šta smo se uverili tokom dve i po pandemijske godine: zašto je važno da se uzajamno pazimo - mi ljudi, i da čuvamo svoju okolinu - naše okruženje, danas više nego ikada. Pozorište za decu je jedna od mogućih stanica na tom putu. Ono ih uči vrednostima za koje se vredi boriti: zašto je važno biti dobar čovek, biti istrajan i dosledan, štiti slabije, čuvati svoje okruženje - prirodu koja nam je izvor života u svakom smislu, što danas često zaboravljamo. Pozorište kao mesto vrhunske kreativnosti duha tu je da nas iznova podseća koliko je važno da se uzajamno pazimo, da

čuvamo planetu i sva živa bića na njoj da poštujemo životne prostore jedni drugih i da ne otimamo - ni od drugog čoveka, ni od životinja, ni od travki, vode, ili drveća, bilo da je ono nama blisko fruškogorsko ili u dalekoj Amazoniji.

Kad znaš, onda si znalac

Tokom Limenka teatar festa, u dvorištu Edžsega, jedno ekološko-pozorišno uvo čulo je ovaj razgovor:

Devojčica: Dokle traje Limenka teatar fest?
Volonter LTF: Još nekoliko dana, 28. jula je poslednja predstava.
Devojčica: Uf!
Volonter LTF: Što?!
Devojčica: Svako veče treba sakupljati limenke!
Volonter LTF: Pa gde ih nalaziš?
Devojčica: Svugde! Nemojte samo ići u Dunavski park. Tamo nema nijedne, ali na Limanuuuu... E, tamo ih baš ima...

**DECA
IMAJU PRAVO
DA RASTU
ZDRAVO!**

Pisac za decu

Pisci su Homeri svog vremena, oni znaju da deca vide daleko i duboko, da su njihove oči mogućnost za spas sveta. Vrlo moguće da je to na umu imao i dramski pisac Nebojša Romčević kada je za otvaranje festivala napisao tekst koji su izgovorili mali glumci Vuk i Luka Šekerović. Važne ekološke poruke izgovorili su vrlo ozbiljno, s ubedljivom dozom odgovornosti.

Raspevano, uz mnogo dečjih osmeha

Raspevano, sunčano, uz pregršt lepih dečjih osmeha i mnogo ljubavi i pažnje prema prirodi, tako je počeo prvi Limenka teatar fest u Novom Sadu. Raspevani ton dao mu je razdragani hor vrtića "Happy place" koji je otpevao ekološku himnu Festivala "Limenkica-ulaznica". Atmosfera raspevanosti, sunca i osmeha ostala je do samog kraja petodnevnog "limenkičastog druženja". Osmesi su se samo množili, a raspevanost je potrajala i u danima posle festivala...

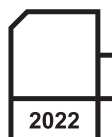

Dvorac Edšeg

Limenka teatar fest održao se u velelepnom zdanju – danas - Kulturne stanice - a nekada dvorca Edšeg. Njegova istorija počinje davne 1890. godine, kada je podignut u u čast stogodišnjice Streljačkog društva. Arhitekta ovog zdanja bio je Đerđ Molnar, inače i idejni tvorac novosadske Gradske kuće. Edšeg je građen u eklektičnom stilu tipičnom za kraj 19. veka. Glavna dvorana bogato je dekorisana, a sama tavanica oslikana je scenama lova i seoskog života koji su isprepleteni geometrijskim i floralnim motivima. Posle decenija propadanja, Edšeg je renoviran 2012. godine s idejom da se u njemu održavaju kulturne manifestacije i programi, ali je nažalost retko korišćen, sve do 2018. godine kada je predat na upravu Fondaciji 2021.

SVETSKI FESTIVAL U EVROPSKOJ PRESTONICI KULTURE

Prvi Limenka teatar fest održao se uz podršku Fondacije "Novi Sad - evropska prestonica kulture", u okviru njihovog programa "Dunavsko more". Ideja ovog festivala je da deci na konkretan način pokaže kako da ono što recikliraju dobije ekološku vrednost, zahvaljujući kojoj potom mogu u pozorište.

NOVI SAD
EVROPSKA
PRESTONICA
KULTURE

ДУНАВСКО
МОРЕ

Ekološka pikselata

Svakodnevno, tokom Limenka teatar festa, dvoje umetnika sprejom su na limenkama poređanima u vidu zida, iscrtavali vizuelne poruke svetu. Urbi et orbi - o planeti Zemlji, prirodi, deci, empatiji, prijateljstvu, razumevanju. Nikola Tošić i Petra Simić autori su toga jedinstvenog ekološkog murala koji se popularno zove pikselata. Limenka teatar fest nas je naučio još nešto: pikselata je projekat španskih dizajnera koji umetničko delo stvaraju bojenjem i ubacivanjem limenke u - za to - prethodno pripremljenu konstrukciju.

Da li ste znali?

Aluminijum je u njegovom elementarnom stanju gotovo nemoguće naći. U prirodi se nalazi u kombinaciji sa preko 270 drugih minerala. Osnovna ruda za ekstrakovanje aluminijuma je boksit.

Limenkica bazar

Limenkica bazar bilo je jedno od mesta u dvorištu Kulturnog centra Edšeg na kojem su se deca rado zadržavala. Blokčići od reciklirnaog papira, olovka sa semenom koje se može posejati, tašne od reciklirnaog materijala, ali i odlične knjige. Neke od tih knjiga, poput Bukvara fizičkog vaspitanja, podsećale su nas zašto je važno biti zdravog tela – jer jedino u takvom obitava zdrav duh. Druge su nas pak učile o važnosti lepog govora i poštovanja pravopisa. Bilo je i knjiga koje su podsećale na važne istorijske ličnosti, a nisu izostale ni knjige koje su razvijale naše matematičke vijuge. Sve u svemu, bila je to mala biblioteka važnih stvari, popis veština koje bistre dušu i vode nas na put znanja i umeća koji su nam potrebni da bismo gradili nove slike sveta, one po meri čoveka - u korist i na ponos čovečanstvu.

Alu-coin: prva društveno odgovorna valuta

Alu-coin je prva društveno odgovorna valuta na svetu. Ceo je napravljen od aluminijuma. On je zapravo "ekološki novac" Limenka teatar kojim se kupovala ulaznica za ovaj festival, ali i još neki zanimljivi upotrebnih predmeti koji imaju ekološki predznak. Da bi se dobio jedan Alu-coin bilo je neophodno doneti pet praznih limenki.

Recikliranje do beskonačnosti

Na Limenka teatar festu naučili smo da se limenka može reciklirati do iznemoglosti. Klinci su to vrlo ozbiljno shvatili - do poslednjeg dana Festivala nisu posustajali u prikupljanju limenki.

Donosili su ih u ogromnim količinama, a jedna Sara priznala je da ih cele noći sanja. U nekoliko festivalskih dana činilo se da je Novi Sad postao čistiji grad.

Limeni čovek i recikliranje na delu

Odlične predstave, primamljiv Limenkica bazar, ekološke priče, podizanje svesti o važnosti očuvanja prirode, samo su deo događaja kojima su na prvom Limenka teatar festu mogli da prisustvuju klinci. Među događajima koji su im se posebno dopali svakako je bio svakodnevni susret sa Limenim čovekom koji ih je svakog dana dočekivao u dvorištu Edšega i na licu mesta učio kako da recikliraju. U svom neobičnom "limenom odelu" koje je bilo prekriveno stakličima, sa kacigom i fensi-šmensi naočarima, Limeni čovek je sa svakim detetom posebno procaskao i strpljivo mu objašnjavao postupak reciklaže, kojim – bar unekoliko – spasavamo prirodu.

Limeni čovek bio je mladi glumac Nikola Popović, student četvrte godine glume beogradskog Fakulteta filmskih i dramskih umetnosti "Sinergija". Za ovu, deci važnu ulogu najbolje ga je, kaže Nikola, spremila gospođa Vesa iz Dečjeg pozorišta "Duško Radović", koja je sašila njegov fenomenalni kostim po ideji kostimografkinje Jelene Stokuće. Sa decom se odmah dobro povezao, postali su nerazdvojni drugari tokom Festivala.

POZORIŠTE I EKOLOGIJA, JEDNA DUŠA U DVA TELA

Valentina Pavličić glumica je Pozorišta na Terazijama i umetnička direktorka Dečjeg pozorišta "Čarapa" koje je krajem jula 2022. godine u Novom Sadu organizovalo prvi Limenka teatar fest, jedinstven festival za decu i mlade u kojem su pozorište i ekologija postali jedna duša.

Kako se rodio Limenka teatar fest?

Nastao je kao korak dalje u razvoju programa projekta Limenkica ulaznica koji postoji od 2009. godine. Dečje pozorište "Čarapa", Udruženje Eko art i Škola plus idejni su tvorci ovog projekta koji već 13 godina okuplja decu, roditelje mlade, bake deke i širu populaciju na svojim programima kojima je cilj da edukuju decu o zaštiti životne sredine i reciklaži, a sve kroz pozorišnu umetnost za decu. Kroz ovaj projekat je za 13 godina prošlo skoro 80.000 dece i roditelja, a prikupljeno je preko pola miliona limenki za piće.

Osnovna karakteristika ovog programa je da se ulaznice za našu manifestaciju ne plaćaju novcem, već praznim, iskorišćenim limenkama. Ko donese pet praznih limenki za piće - dobija novčić, odnosno alu-coin. Alu-coinom deca kupuju ulaznicu za našu manifestaciju tokom koje će u pet dana biti izvedeno devet izvrsnih predstava iz Srbije i regiona. U Kulturnoj stanici Edšeg, gde se predstave igraju, deca i njihovi roditelji će moći da učestvuju i u zabavno-edukativnom pretprogramu.

Znanje je moć

Reciklaža je postala bitan deo aluminijumske industrije šezdesetih godina prošlog veka kada je porast korišćenja limenki za piće postao ozbiljan potencijal za recikliranje, koje je u međuvremenu postalo društveno poželjna kategorija.

Šta deca dobijaju ovim festivalom?

Uz sjajnu zabavu koja ih čeka i mnogo toga korisnog što će čuti, deca najčešće zapamte jednu od mnogih pouka: kada donesu i recikliraju - samo - jednu praznu limenku za piće, doprinesu da se uštedi toliko energije da tri sata mogu besplatno da gledaju crtače na TV.

Uz to, čeka ih devet sjajnih predstava.

Kako deca mogu da dođu do praznih limenki?

Najjednostavniji način je - a to govorim svima koji nam se jave i kažu da oni ne piju pića iz limenki, da uđete u prvi kafić - a njih 70 odsto toči piće iz limenki koje potom bacaju u smeće, obratite se ljubazno konobaru i zamolite da vam sačuvaju limenke koje bi inače bacili. Predveče dođete i pokupite limenke. Imaćete ih toliko da ćete moći da gledate sve predstave na festivalu. Takođe, ako neko slavi rođendan, pa bude posluženo piće iz limenki, može da sačuva prazne limenke za vas. Možete da postavite i neku kutiju u vašoj zgradi i napišete poruku komšijama: "Drage komšije, molim vas da ne bacate prazne limenke u smeće, već u ovu kutiju. Hoću da idem na Limenka teatar fest. Ako nam se javite, i mi možemo da vam dostavimo jednu takvu kutiju."

Šta je alu-coin i šta sve deca njime mogu da kupe na festivalu?

Alu-coin je prva društveno odgovorna valuta. Sačinjena je od aluminijuma, napravljena je zapravo od gornjeg dela limenke koji ima otvarač. Na njemu je poseban žig i za decu je jako atraktivan. Kada donesu limenke, naši ih volonteri prebroje i zamene adekvatnim brojem alu-coina. Za alu-coine deca kupuju ulaznicu za festival i razne druge zanimljive stvari u Limenkica šopu: u Limenkica knjižari dobre knjige, a u Limenkica svaštarnici olovku sa semenom drveta, torbu od recikliranog materijala, blokčić od recikliranog papira, itd...

Šta vam je bila ideja kad ste krenuli u potragu za predstavama? Šta je njihov zajednički imenitelj?

Ideja je bila da napravim mozaik slika u kojem će svaki delić imati svoju boju i biti zato nezamenjiv. Jedna predstava za decu od dve godine govori o ljubavi, a ispričale su je dve zaljubljene cipelice. Druga, koja takođe govori o ljubavi, obraća se tinejdžerima. Njima o ljubavnim mukama i bračnom odnosu govore dve ruke, ženska i muška. Treća predstava govori o tome kako drvo i cvet mogu da spase svet, o tome zašto bi deca u budućnosti mogla da prestanu da rastu i počnu da se smanju ako danas posečemo šume. Jedna predstava na festivalu podseća nas zašto je Nušićev humor bolji od svih fazona koji se mogu naći na Jutubu. Tu je i luda energija predstave "Lepotica i zver" u kojoj nas baletski igrači pozivaju da budemo fizički aktivni, da svojim telom izrazimo sve emocije. Potom ćemo se zahvaljujući predstavi "Jovanče i Marika", odnosno "Ivica i Marica" podsetiti zašto je važno biti snalažljiv i kako nas ljubav i međusobna briga čine jačima, te kako da razlikujemo dobro od zla. Klasična bajka "Cvrčak i mrav" učiće nas da budemo vrednice, a ne lenčugice. Biće tu i predstava u kojoj će divne lutke pričati bajke o guski na Meseci, te priča o tome kako odrastaju deca čiji su roditelji prezauzeti, zbog čega propuštaju predivne zajedničke trenutke. To je ceo kaleidoskop tema koje mogu da zainteresuju svakoga, a zajednički imenitelj im je da imaju umetnički pristup važnim temama koje su prilagođene različitim uzrastima dece.

Kakvo vam se čini pozorište za decu danas, a kakvo bi trebalo da bude?

Pozorište za decu danas je kao tvrđava koje odoleva naletima digitalnih i svih drugih elektronskih medija. Napori mnogih umetnika koji se posvećuju odbrani te tvrđave su za svaku pohvalu i ja bih zbog toga pohvalila sve svoje kolege.

Limenka teatar fest šalje snažnu ekološku poruku: da li je važnije da je shvate deca ili njihovi roditelji?

Mi verujemo u to da su deca i roditelji kao spojeni sudovi u fizici. Ko god da prvi usvoji neko znanje ili naviku - preneće onom drugom. Da li su to deca ili roditelji, potpuno je svejedno i zato se ovaj fes-

tival i obraća baš svima: deci, roditeljima i širokoj populaciji. Zato pozivam decu, roditelje, bake, deke, komšije, prijatelje, sve one koji se zadese od 24. do 28. jula u Novom Sadu, da dođu na Limenka teatar fest u Kulturnu stanicu Edšeg, da se tamo zabave i nauče mnoge korisne stvari o ekologiji i životu uopšte. Pozivam Beograđane i žitelje drugih gradova da dođu na festival. Sada ide brzi voz i lako se i brzo stiže do Novog Sada. Dva sata pomno kreiranog programa za decu vredno je dolaska, Novi Sad je divan grad i za šetnju, i sve zajedno može da bude neka lepa uspomena koju će pamtiti i deca, i roditelji.

na promenu, upalili su se reflektori na sceni i svi smo brzo ušli u dvorac da vidimo šta nas tamo zanimljivo čeka! Seli smo na stolice, počinje predstava, žamor se polako utišava. Gde stanuje mašta? I ja sam se oduvek pitao! Danas sam gledajući predstavu „Guska na mesecu“ pozorišta „Zvezdica“ imao priliku da saznam! Saznao sam i da maštom mogu da stignem svuda! A nisam ni sanjao da mogu da stignem do jednog neverovatnog mesta, gde su samo jednom ljudi bili, da mogu da stignem do Meseca! Danas ujutru smo svi zajedno bili na mesecu. A na mesec nas je odvela jedna čarobna patka, uz pomoć koje možemo i da letimo! Sa junakom Jovanom, koji svira frulu i hoće da nađe svoju devojkicu, otišli smo na daleki put i sleteli na Mesec! A tamo nisam ni sanjao da će se neko već nalaziti! Na mesecu smo sreli jednu prelepu kinesku princezu i jednog strašnog velikog zmaja! A ne

predstavu! Mislim, ne morate da mi verujete, nisam ni ja Jovanu i guski u početku, ali onda kad smo došli na Mesec, shvatio sam da nema nazad i da ova bajka nema kraja! Kao ni mašta, koju ću posle ove predstave mnogo češće da koristim! Vidimo se na Mesecu, ponesite i frulu ili neki šešir ako treba da se zakrpi!”

(Pavle Hrnčić, student kulturologije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu)

A KAKVE SU BILE PREDSTAVE?

„Guska na mesecu“

„Kulturnu stanicu Edšeg u Novom Sadu je ovog letnjeg vrelog jutra obeležio početak Limenka teatar festa. Dvorište starog dvorca ispunila su deca koja su nas kroz horsko pevanje i dva veoma ozbiljna monologa podsetila na važnost recikliranja i ekologije. Kad su nas njihove reči inspirisale

samo da smo ih sreli, nego smo i videli kako je naš Jovan uspeo da se snađe na Mesecu i šta mu se sve desilo u njegovoj ludoj avanturi! Ako hoćete da saznate kako da zakrpimo šešir u svemiru, zašto je kineska princeza zarobljena na Mesecu, kako da se borimo sa opasnim zmajem i kako da sve to uradimo koristeći samo našu maštu, onda morate pogledati ovu magičnu

„Kako su drvo i cvet spasili svet“

„Kada bismo bili drvo na jedan dan, sigurno bismo izabrali da budemo neko visoko zeleno drvo. Hteli bismo da budemo u nekoj šumi, da imamo drugo drveće pored nas, da ne budemo sami. Lako je biti drvo u šumi a kako je biti drvo u gradu? Ko bi hteo da bude drvo u gradu? Pa u gradu si bez vazduha, na betonu, uz bučan saobraćaj i mnogo smeća... Kao drvo u predstavi „Kako su drvo i cvet spasili svet“ Dečjeg pozorišta „Čarapa“ iz Beograda. Kroz jednu predstavu u stihu, koja će iznenaditi više puta, pratimo avanturu šumara Laleta i jednog hrasta u gradu. Šumar Lale nas uči da očistimo grad od smeća kao i da zasadimo više cveća i drveća! Naš zajednički cilj je da spasimo prirodu i šumar Lale nas uči kako to da uradimo. A hrast, drvo koje kašlje i kija od života u gradu, nas podseća koje su posledice zagađenosti i kako će to uticati na naš život u budućnosti. A kad smo kod budućnosti, u ovoj predstavi

da bude tako! Jer ovo nije klasičan balet, ovo je mešavina klasičnog i modernog baleta, kao i jednog snažnog pozorišnog oružja, svima poznatijeg kao pantomima! Mešavina svih ovih tehnika publiku je samo inspirisala na više plesa i više muzike. Pa to je ono što nas čini živima, zar ne? Iako su mnogi u publici znali priču već napamet, nisu nijedan sekund skrenuli pogled sa scene. Ti živopisni izraci lica, ta snažna pantomima i ti pokreti ispraćeni melodijom i ritmom samo su još više dočarali crtani koji vrlo dobro znamo. Muzika može da čini čuda, a pogotovo ako je povezana sa plesom, a ova predstava nam nudi tu savršenu kombinaciju. Likova ima mnogo, ali sigurno će vam najupečatljiviji ostati čajnik i sveća! Ne možete ni da slutite koliko zanimljiv život mogu oni da imaju! A ogromna strašna zver, koja se kroz ples i ljubav polako vraća u čoveka svima je vrlo dobro poznata priča, ali ispričana kroz balet dobija jednu skroz novu konotaciju. A tek Lepotica, kad zapleše i svojim plesom obasja scenu, čini nam se da se nalazimo u crtanom, a ne u stvarnosti! Ako želite da budete inspirisani još jednom ovom divnom pričom o ljubavi koja zver pretvori u čoveka, koja zlo menja u dobro, onda brže bolje u pozorište! Neću vam ni reći koji su sve još likovi na sceni i šta vas sve tačno čeka, samo ću vam reći da se dobro razgibate i prepustite lepoti ovog plesa da bismo posle svi zajedno zaplesali!”

(Pavle Hrnčić, student kulturologije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu)

upoznajemo i Milenicu, devojčicu iz budućnosti koja se samo nadovezuje na priču velikog hrasta! Ona nam kaže da su deca iz budućnosti ostala bez šuma, a bez šuma nema čistog vazduha. A kad nema čistog vazduha, kako će da se igraju napolju? A kad nemaju gde da se igraju, ne mogu da rastu! A kad ne rastu, deca se smanjuju. Ko će da nas spasi takve budućnosti? Pa niko ne želi da živi negde gde ne može da se igra! Kakav je to svet gde postoje samo parkinzi i beton, kakav je to svet bez zelenila u gradu? Ako želite da saznate gde se krije ključ našeg problema i ko je to ko će nas odvesti u neku bolju budućnost, gde hrast neće kijati i gde će deca moći da se igraju, onda obavezno morate da dođete i upoznate se sa šumarom Laletom. Samo pazite se, tu je i Pera iz Solitera i opasan vođa auto-bande! To su neki likovi vrlo strašni, oni ne znaju da cene hrast i vole beton više od drveća. Ako ih vidite kako uništavaju prirodu, brzo javite šumaru Laletu kako bismo spasili našu planetu! I da, ako vidite neki hrast koji stoji sam na betonu, proverite da li je dobro, jer bez njega nema budućnosti. Ako je loše, brzo pozovite šumara Laleta da mu pomogne, jer priroda može da bude samo naš prijatelj a nikako naša korist!”

(Pavle Hrnčić, student kulturologije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu)

“Lepotica i zver”

„Svi smo mi čuli za jedan crtani, pun muzike i boja, u kojem su čajnik i sveća likovi koji prate priču jedne lepoticice i jedne zveri. Ali, da li smo svi pogledali plesnu predstavu „Lepotica i zver” pozorišta „Una saga serbica” iz Beograda? U prestavi nema nijedne izgovorene reči, a kao da su se sve reči samo posložile u jednu neverovatno živopisnu koreografiju. Obično mislimo da, ako odemo na balet, biće nam dosadno, tamo će biti neki ljudi i oni će plesati i mi toliko toga nećemo razumeti... Ali uopšte ne mora

„Bračne muke iz vizure ruke”

„Da li ste nekada pomislili šta sve mogu da dočaraju dve šake, par rukavica i reči? Kada bi vam neko rekao da može da se napravi predstava samo na osnovu ove tri stvari, da li biste mu poverovali? Mladi glumac iz Osijeka, Toni Leaković, je upravo to uradio. Zahvaljujući Tonijevoj mašti i talentu mi smo uspeali na sceni da vidimo kompletan spektar emocija posmatrajući samo dve ruke. Na izuzetno kreativan i minimalistički način je prikazao bračnu svakodnevnicu koju možemo da čujemo u većini domova. Duhovitim tekstom i dobro poznatim stihovima pesme „Ruke” Darka Rundeka, nasmejao je kako mlađu publiku, tako i stariji deo nje. Iako je predstava bila zabavna za gledanje, poruke koje mogu da proizađu iz nje treba preispitati. Sve što je prikazano u predstavi jeste životno. Bračni par se voli, imaju svoje svakodnevne probleme; dolazak tašte u posetu, obavljanje

kućnih poslova, želja za novim poslom, ljubomora. Ali od svih ovih problema oni beže. Svi mi nekada bežimo od problema, ali na kraju dana nas oni sustignu. Po mom mišljenju, nedostajao je zdrav i realan prikaz koji bi naučio decu na koji način zaista da se suoče s razmiricama. Iako se ove dve ruke rastanu zbog svakodnevnog nesklada, na kraju shvataju da je njihov razlaz bio greška i da ne mogu jedna bez druge. Naravno, sve ovo je prikazano kroz komičnu prizmu koja je jedan od elemenata satire i može se protumačiti kao pokušaj kritike ove vrste odnosa. Međutim, ovom lepom delu nedostaje samo mali detalj koji bi nam prikazao kako je došlo do tog ishoda. Ovako se šalje poruka da će se sve lepo završiti i da postoji „magično rešenje“, bez obostranog ulaganja truda. Kada bi se ubacio taj mali edukativni detalj, ova predstava bi bila i sjajan instrument koji bi deci mogao da prikaže kako izgleda zdrav odnos supružnika. Predstava se završila velikim aplauzom za mladog Tonija, a iz publike se moglo čuti kako su se deca iznenadila saznajući da je sve radio jedan glumac. Svojom sjajnom transformacijom glasa uspešno je zavarao publiku koja je bila ubeđena da dve osobe glume u predstavi.”

(Marija Đurđević, psihološkinja)

O istoj predstavi, iz pera dramaturškinej Divne Stoajnova kritiku donosi i hrvatski portal.

„Mali veliki princ“

„Deca moraju mnogo toga praštati odraslima.“ - Antoan de Sent Egziperi.

Teatar U.R.A Beograd predstavom „Mali Veliki Princ“ savršeno oslikava ovaj bezvremeni klasik, komunicirajući kako sa decom, tako i njihovim roditeljima. U svim aspektima, rediteljka Milena Coka Đorđević insistira na očuvanju dečje nevinosti,

neosvešćenosti odraslih. Malom Princu nije jasan svet odraslih, zašto svi žure, zašto ne zastanu da pomirishu ruže? U svojoj znatiželji o tom nepoznatom mu svetu, Mali Princ i sam poželi da odraste, što pre. Šarmantna Sandra Arsenijević od početka do kraja predstave iznosi ulogu omiljenog junaka, uspevajući da balansira između dečije naivnosti i lukavosti, sve vreme se nalazeći tamo gde se realan i imaginarni svet prepliću. Posmatrajući predstavu, sve vreme sam razmišljala gde bi meni i mojim vršnjacima bio kraj da su nas vodili na ovakve izvedbe i ovakve predstave. Gledajući salu prepunu dece, čija je pažnja čitavih sat vremena bila usmerena na pozornicu, i sama sam se osetila kao dete, nisam mogla da skinem osmeh sa lica i osećala sam se bezbrižno. Uspela sam, na momenat, da osvestim i zagrlim dete u sebi.”

(Nikolina Đenadija, studentkinja režije)

„Jovanče i Marika“

ТЕАТАР
БАБЕЛ
НАМЕРО
ПОИВАЊИ

„Utorak večer Limenka teatar festa mališanima su ulepšali sjajni glumci iz Bitolja/ Makedonije. Izvedba predstave „Jovanče i Marika“ (na srpskom „Ivica i Marica“), nas je uvukla u zastrašujuć i opasan svet brata i sestre. Nikola Pročevski i Julija Mirčevska, koji glume upravo naše protagoniste, su svojom jasnom ekspresijom uspeli da nam približe Jovanču i Mariku tako da se vežemo za njih i navijamo za njihov srećan kraj. Petar Spirovski, koji glumi tatu i Katerina Anevska Pitenceto, koja glumi i mamu i vešticu, svojom su fenomenalnom glumom uspeli da rastuže, malo uplaše i naljute mališane. To ih je dodatno podstaklo na empatiju za glavne likove. Reditelj Vasko Marovski je odlično osmislio kako da glumci aktivno drže pažnju publike time što bi i plesali, dok je muzika je imala dodatni učinak u oživljavanju atmosfere predstave. Sama scenografija i kostimi bili su većinski beli, a svaki lik je imao po jedan jasan

crveni komad odeće/rekvizit koji ga je opisivao. To je učinilo da glumačke ekspresije još više dođu do izražaja. Kreativno zamišljeno svetlo, koje se nalazilo u samoj scenografiji, nas je upućivalo i vremeski i prostorno na to gde se likovi nalaze. Ivica i Marica publici su uspeli da pokažu da ako rade zajedno, brinu jedni za druge i nauče da budu snalažljivi, mogu da ostvare svoje ciljeve i budu srećniji. Iako je predstava igrana na makedonskom jeziku, zahvaljući glumcima koji su koristili tehnike fizičkog teatra, naglašavajući svoje emocije i stanja i koristeći svoje telo, nije bilo problema u razumevanju same predstave. A činilo se da je publika izašla sa pozitivnim utiskom izvedbe celog dela."

(Marija Đurđević, psihološkinja)

smotanom doktoru koji joj ne pomaže puno. Vlasnica jedno veče čuje kako cipelice razgovaraju i shvata da se one vole i zbog toga odlučuje da ih njena spremačica očisti i ostavi u ormanu jedna do druge. Kako su cipele izuzetno lepe, spremačica odlučuje da ih krišom pokloni svojoj staroj tetki. Cipelice postaju srećne kod svoje nove vlasnice, jer ona sporo korača i time se cipelice non stop dodiruju. Pored sjajne glume, ovu predstavu čini zanimljivom i kombinacija lutkarskog pozorišta, čime treba pohvaliti i režiju Bobana Jovanovića. Takođe su muzika i svetlo doprineli držanju pažnje publike zahvaljujući tehničkom vođstvu Saše Jovića. Ova izvedba je raznežila mnoge, a njenu uspešnost najviše oslikavaju srećni mališani iz publike.

(Marija Đurđević, psihološkinja)

"Zaljubljene cipelice"

„Na predstavi „Zaljubljene cipelice“, pozorišta „Pepino“ iz Niša, publiku je dočekala izuzetno šarena scenografija za koju je bila zadužena Blagovesta Vasileva. Glumci Luka i Dragana Jovanović su razveselili mališane već svojom prvom pojavom. U toku igranja su zapitkiivali decu i podsticali na odgovore, čime je ova predstava dobila interaktivni karakter. Mališani su svaki put glasno i uzbuđeno odgovarali na pitanja i time aktivno pratili predstavu od samog početka. Ova slatka ljubavna priča započinje u radnji gde upoznajemo dve zaljubljene cipelice. Nakon što ih jedna žena kupi, svakodnevnicu ove dve cipelice se drastično menja. One više ne provode ceo dan jedna do druge, već se zbog koračanja njihove nove vlasnice mimoilaze. Svako veče smišljaju taktiku kako mogu češće da se pozdravljaju, što ženi zadaje probleme sa hodanjem. Zbog čestog zapinjanja obraća se smešnom,

„Cvrčak i mrav“

„Dinamični duo Anando Čenić i Dragana Ilić i Gradsko pozorište Gradiška, dovode na scenu jednu od najpoučnijih basni - „Cvrčak i mrav“. Svojom izvedbom Anando Čenić sa gitarom u ruci i zaraznim songovima uspeva da, sve do samog kraja predstave, mane Cvrčka stavi u drugi plan kako bi se dopao publici. Na početku, publika se smeje i peva rame uz rame sa Cvrčkom, dok ostale životinje u izvedbi Dragane Ilić vredno rade i spremaju se za zimu. Scenografija prati smenu godišnjih doba, iz zelene i žute, prelazeći u smeđu i belu. Priča bi se, inače, završila tako što Mrav odbija da pomogne lenjom Cvrčku. Ono što ovu predstavu čini posebnom jeste komunikacija sa publikom i ponuda alternative. Deci se daje prilika da izaberu kraj predstave. Da li Cvrčak zaslužuje da se smrzava i peva kako bi se ugrejao ili nekad u životu prosto treba zanemariti ego i na taj način ispasti veći čovek? Mišljenja dece u publici su dosta varirala, čineći ovo iskustvo još zanimljivijim. Glumci postavljaju pitanje deci, šta su naučili tokom predstave, čime im se daje glas, prilika da iskažu mišljenje i odbrane svoj stav već u tako ranom dobu, pritom im ne nameć „pravi“ odgovor. Ostaje otvoreno pitanje, ko su sve cvrčci u današnjem društvu, a ko mravi? Da li prvi žive na račun drugih? Da li biste radije bili Cvrčak ili Mrav?“

(Nikolina Đenadija, studentkinja režije)

„Sumnjivo lice“

„Okret teatar iz Kovina na Limenka teatar fest u Novom Sadu doveo je svoju adaptaciju satirične komedije „Sumnjivo lice“. Vladimir Savić nas scenografijom, već i pre samog početka predstave, uvodi u vreme vladavine dinastije Obrenović, prikazujući klasičan enterijer tadašnjih srpskih kuća. Potom, na scenu izlazi Jerotije Pantić, koga glumi Marko Nikolić, uzima da čita pismo upućeno njegovoj ćerki Marici. Način na koji se kreće, način na koji čita pismo i obraća se svojoj ženi Anđi karakterišu Jerotija kao kontrolišućeg, ograničenog poklonika vlasti i državi. Već je otpušten iz pošte zbog čitanja tuđih pisama, ali još uvek ne može da izbije tu naviku, koja će ga opet koštati karijere. Publika je tokom cele predstave reagovala, deci su bile smešne ove karikature „ozbiljnih“ ljudi, naročito lik Alekse Žunjića, sreskog špijuna, u izvedbi Danijele Tanasković (pored toga, Danijela tumači i Anđin lik). Roditelji su takođe uživali u predstavi, a najviše u duhovitim i dobro osmišljenim šalama na račun tadašnjeg doba, vlasti i društva. Ubedljivo najupečatljiviji deo predstave jeste kratak film koji su snimili, napravljen tako da ujedno bude i parodija na stare crno-bele trilere, što je samo pojačalo efekat i još više iskristalisalo poruku Nušičevog dela: Daj čoveku vlast i videćeš kakav je zapravo.“

(Nikolina Đenadija, studentkinja režije)

